

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

рівень наполегливості до корекції складав 11,3%, а після корекції – 16,9%, тобто збільшився на 5,6%, середній рівень до корекції – 33,9%, а після – 45,2%, тобто збільшився на 11,6%, низький рівень до корекції складав 29%, а після – 37,7%, – знизився на 17%.

Таблиця 3

Порівняння рівнів наполегливості особистості до та після корекції

Рівні	Кількість			
	до (1 етап)		після (2 етап)	
	абсолютні (респонденти)	відносні (%)	абсолютні (респонденти)	відносні (%)
високий	6	11,3	9	16,9
середній	18	33,9	24	45,2
низький	29	54,7	20	37,7

Порівняльна характеристика рівнів соціальної емпатії особистості до та після корекції представлена в таблиці 4.

Таблиця 4

Порівняння рівнів соціальної емпатії до та після корекції

Рівні	Кількість			
	до (1 етап)		після (2 етап)	
	абсолютні (респонденти)	відносні (%)	абсолютні (респонденти)	відносні (%)
високий	11	20	16	30,1
середній	20	37,7	23	43,3
низький	22	41	14	26,4

По результатам, які представлені в таблиці 4., високий рівень соціальної емпатії до корекції складав 20%, а після складає 30,1%, тобто збільшився на 10,1%, середній рівень до корекції – 37,7%, а після – 43,3%, тобто збільшився на 5,6%, низький рівень складав 41%, а після складає 26,4%, тобто знизився на 14,6%.

Таким чином доведено, що застосування корекційних засобів сприяє суттєвому удосконаленню домінуючих професійних та особистісних якостей майбутніх фахівців – вихователів ДНЗ.

Література

1. Авидон И., Гончукова О. Тренинги взаимодействия в конфликте/ И. Авидон, О. Гончукова. – СПб.: Речь, 2008. – 190 с.
2. Бодров В.А. Психология профессиональной пригодности. Учебное пособие для вузов./ Вячеслав Алексеевич Бодров. – М.: ПЕР СЭ, 2001. – 511 с. – (Современное образование).
3. Фетискин Н.П., Козлов В.В., Мануйлов Г.М. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп. / Н.П. Фетискин, В.В. Козлов, Г.М. Мануйлов. – М.: Изд-во Института Психотерапии, 2002. – 490 с.

АКТИВІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК УМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Просенюк А. І.

Університет Ушинського, Україна

Проблема становлення фахівців з виховання дітей дошкільного віку є однією з найактуальніших у багатьох сферах суспільного життя. Адже усі перетворення, які відбуваються у сфері освіти і у суспільстві взагалі, зосереджуються на особистості вихователя як однієї з ключових і відповідальних фігур прогресивного розвитку суспільства.

Нова модель освіти педагога дошкільного навчального закладу передбачає з – поміж інших освітньо – ціннісних орієнтацій сформованість уміння якісно виконувати освітні завдання,

позитивно впливати на систему цінностей нового покоління й визначає необхідність організації інтерактивної навчальної діяльності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку.

Сучасні наукові дискусії майже ніколи не залишають поза увагою питання, що пов'язані з місцем освіти у суспільстві, шляхами її оновлення на всіх рівнях. Так, проблема професійної освіченості вихователя у ДНЗ, його готовності до здійснення професійно – педагогічної діяльності вивчається у працях А. Богуш, Т. Жаровцевої, Е. Карпової, Т. Котик, І. Мардарової, Т. Сологуб та ін. Шляхи і засоби становлення педагогічної майстерності розглядаються у працях Є. Барбіної, Н. Гузій, І. Дроздової, Н. Зязюн, К. Крутій, І. Поніманської. До питання формування професійної компетентності майбутніх вихователів у процесі педагогічної практики долучилися Л. Кідіна, А. Колеснік.

У сучасному тлумачному словнику поняття «становлення» представлено як формування когось у процесі розвитку [1]. Поняття «професійне становлення» розглядається у сучасних працях як довготривалий процес, як складова загального розвитку особистості (Б. Ананьєв, Е. Іванова, Ю. Укко, А. Колесова).

О. Саннікова про особистість професіонала висловлюється як про «...систему якісно – кількісної відповідності особистості, що проявляється в індивідуальних способах поведінки і професійної діяльності» [3, с. 52].

Долучившись до цієї науково – психологічної думки, О. Войтович виокремила психолого – педагогічні умови взаємодії педагога і студентів – майбутніх вихователів ДНЗ у процесі їхнього професійного становлення. Серед них: створення сприятливого емоційного клімату в навчальному процесі; спрямованість професійної підготовки на формування потреби в оволодінні студентами системою знань про особливості, вміння і навички емоційної регуляції навчально – пізнавальної діяльності; включення студентів до гуманістично – орієнтованої й особистісно – значущої діяльності шляхом застосування особистісно – орієнтованих технологій навчання [2, с. 27].

На згоду з вищезначеними чинниками активізації навчальної діяльності студентів додамо, що подібний методичний підхід забезпечує та пояснює передумови розробки теоретичних і науково-методичних основ моделювання у професійній підготовці фахівців дошкільної освіти. З таких позицій вважаємо логічним використання синергетичного підходу в сучасній вищій освіті.

Термін «синергетика» походить від грецького «synergeia» – «співдружність», «співпраця» і акцентує увагу на узгодженості взаємодії частин. Г. Хакен визначає це поняття як динамічну категорію та «спрямованість руху» [4, с. 352].

У нашій роботі особливої ролі набуває теоретичне обґрунтування та експериментальна розробка системи професійної підготовки вихователів дошкільних навчальних закладів, що відтворює систему її теоретико-методичного забезпечення і містить у собі концептуальні положення, принципи, види, методи та форми роботи. Подібна діяльність вимагає розробки педагогіко-психологічного інструментарію, до складу якого нами внесено діагностування на визначення вираженості професійно значущих якостей особистості, що обумовлюють ставлення студента до виконуваної роботи; діагностування реалізації потреб у саморозвитку; спонукання на створення синергетичного зв'язку суб'єктів педагогічної діяльності, створення педагогічних умов для спільного творчого пошуку, добір та використання студентами ілюстративного матеріалу до педагогічних завдань та розгляд варіантів їх вирішення з метою впровадження під час проходження педагогічної практики.

Занурення до активної освітньої діяльності може здійснюватись індивідуально (на виконання індивідуальних завдань, проходження тестування з метою оцінки своїх знань), а також ця робота передбачає групові і колективні форми роботи, оскільки освіта має суспільний характер та здійснюється за суспільно визначеними стандартами.

Серед важливих мотиваційних чинників навчальної діяльності студентів у вищих навчальних закладах виокремлено навчальну ситуацію (О. Кудрявцева, О. Листопад, О. Яцишин).

Відтак, у процесі підготовки вихователів активно використовуємо метод навчальних ситуацій, який включає в собі: актуалізацію проблеми; ціле покладання; утворення творчих груп; розробку та презентацію рішення конкретної ситуації; обговорення варіантів вирішення педагогічної проблеми.

Отже, успішність упровадження наукових ідей та переорієнтація вищих навчальних закладів на новий якісний рівень залежить від зміни підходів до професійної підготовки майбутніх вихователів. Важливою складовою успішного початку діяльності студентів в умовах вищої школи є активізація їхньої навчальної діяльності. Серед дієвих методів означеної умови підвищення ефективності професійного становлення вихователів дітей дошкільного віку є моделювання ситуацій спільної діяльності учасників педагогічного процесу як активних суб'єктів професійної та особистісно – орієнтованої взаємодії. Ефективність професійної підготовки майбутніх фахівців убачаємо в єдності всіх процесів, що відбуваються в освітньому просторі вищого навчального закладу, забезпеченні тісного взаємозв'язку професійного навчання з практикою.

Література

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2002. – 1440 с.
2. Войтович О.В. Емоційна культура в професійній підготовці майбутніх вихователів / О.В. Войтович // Наука і освіта наук.-практичний журнал Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського, №9, 2015. – С. 25-27.
3. Санникова О.П. Эмоциональность в структуре личности. – Одесса: Хоре, 1995. – 334 с.
4. Хакен Г. Синергетика. Иерархия в самоорганизующихся системах и устройствах / Г. Хакен. – М. : Мир, 1985. – 456 с.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ВИРАЗНОГО МОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Руденко Ю. А.

Університет Ушинського, Україна

Сучасний етап розвитку людської цивілізації значно посилив вимоги до наукової обізнаності й професійної компетентності майбутніх фахівців будь-якої галузі. Глибоке розуміння сутності будь-яких педагогічних явищ (у тому числі й розвитку мовлення), інноваційне розв'язання неординарних завдань навчання і виховання неможливе без оволодіння методами наукового пізнання, ознайомлення з логікою і методологією дослідницького процесу, досвіду аналізувати і передбачати його подальший розвиток [1, с. 8].

Методологія педагогічних досліджень, за С. Гончаренком, це «система знань про структуру педагогічної теорії, принципи, підходи і способи набуття знань, що відображають педагогічну дійсність, а також систему діяльності з одержання таких знань і обґрунтування програм, логіки, методів і оцінки якості дослідницької роботи» [2, с. 499]. За В. Загвязинським, методологія педагогіки – це вчення про педагогічне знання та процес його здобування, тобто вчення про процес організації і результат дослідження педагогічного пізнання [3].

Серед методологічних законів у започаткованому дослідженні було задіяно такі: закон соціальної зумовленості мети, змісту, форм і методів розвитку виразного мовлення майбутніх вихователів у відповідному освітньому середовищі; взаємозв'язку навчання і творчої реалізації здобутих знань, умінь і навичок щодо виразного мовлення кожною індивідуальною особистістю; цілісності і єдності навчально-виховного процесу щодо увиразнення мовлення майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів; взаємозв'язку теорії та практики в розвитку виразного мовлення майбутніх вихователів, що дозволило внести відповідні зміни до організації педагогічної практики майбутніх вихователів; активної діяльності, реалізація якого відбулась у визначенні педагогічних умов дослідження.

Серед загальних лінгводидактичних принципів навчання й розвитку виразного мовлення майбутніх вихователів (А. Богущ, М. Пентиліук, Л. Федоренко, А. Хуторський та ін.) було обрано: взаємозв'язок мислення, мови і мовлення, який передбачав усвідомлене ставлення студентів до здобуття системи теоретичних знань із культури мови й мовлення, оволодіння ними мовними й немовними засобами виразності мовлення та їх використання в процесі спілкування з дітьми; комунікативна спрямованість навчання, що дозволила студентам використовувати здобуті знання в процесі комунікативно-мовленнєвої діяльності та організувати комунікативну діяльність дітей дошкільного віку під час педагогічної практики; комплексний підхід до організації процесу увиразнення мовлення: розвиток його звукової культури, граматичної правильності, збагачення словника образними виразами, що сприяло увиразненню мовлення студентів; професійна мобільність, яка передбачала здатність майбутніх вихователів опанувати професійне мовлення, постійно відпрацьовувати вміння й навички виразного мовлення та застосовувати їх у майбутній професійній діяльності; моделювання майбутньої професійно-мовленнєвої діяльності в навчальному процесі, яке сприяло розробці поетапної моделі розвитку виразного мовлення майбутніх вихователів та в процесі її реалізації використання інших мовленнєвих моделей увиразнення мовлення як вихователів, так і дітей дошкільного віку; ситуативність, яка дозволила розробити систему комунікативно-мовленнєвих ситуацій, спрямованих на вправління майбутніх вихователів у виразному професійному мовленні; комунікативно-методичний супровід процесу увиразнення мовлення майбутніх вихователів, який було реалізовано в дослідженні засобом інтеграції фахових начальних дисциплін, як-от: «Культура мовлення та виразне читання», «Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах», «Методика ознайомлення з українським народознавством у дошкільному закладі», спецкурс «Методика розвитку виразного мовлення майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів», розробленого наочно-дидактичного матеріалу, комп'ютерного сайту тощо.